

**МЕТАЛАЦ БОЈЛЕР Д.О.О.,
ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ**

**Финансијски извештаји
31. децембар 2011. године и
Извештај независног ревизора**

САДРЖАЈ

	Страна
Извештај независног ревизора	1
Финансијски извештаји:	
Биланс успеха	2
Биланс стања	3
Извештај о променама на капиталу	4
Извештај о токовима готовине	5
Напомене уз финансијске извештаје	6 - 30

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Власнику и руководству Металац Бојлери д.о.о., Горњи Милановац

Обавили смо ревизију приложених финансијских извештаја (страна 2 до 30) предузећа Металац Бојлери д.о.о., Горњи Милановац (у даљем тексту "Привредно друштво"), који обухватају биланс стања на дан 31. децембра 2011. године и одговарајући биланс успеха, извештај о променама на капиталу и извештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и напомене уз финансијске извештаје.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство је одговорно за састављање ових финансијских извештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије, као и за интерне контроле које сматра неопходним за састављање финансијских извештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о приложеним финансијским извештајима на основу обављене ревизије. Ревизију смо обавили у складу са Међународним стандардима ревизије и Законом о ревизији и рачуноводству Републике Србије. Ови стандарди налажу усаглашеност са етичким принципима и да ревизију планирамо и обавимо на начин који омогућава да се, у разумној мери, уверимо да финансијски извештаји не садрже погрешне информације од материјалног значаја.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и информацијама обелодањеним у финансијским извештајима. Одабрани поступци су засновани на просуђивању ревизора, укључујући процену ризика материјално значајних грешака садржаних у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке. Приликом процене ових ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за састављање финансијских извештаја у циљу осмишљавања најбољих могућих ревизорских процедура, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерних контрола правног лица. Ревизија такође укључује оцену примењених рачуноводствених политика и вредновање значајнијих процена које је извршило руководство, као и оцену опште презентације финансијских извештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да обезбеђују солидну основу за изражавање нашег мишљења.

Мишљење

По нашем мишљењу, финансијски извештаји Металац Бојлери д.о.о., Горњи Милановац за годину која се завршава на дан 31. децембра 2011. године, су састављени, по свим материјално значајним питањима, у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Београд, 5. март 2012. године

Зоран Нешић
Овлашћени ревизор

БИЛАНС УСПЕХА

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2011. године
(У хиљадама динара)

	Напомена	2011.	2010.
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ			
Приходи од продаје	5	348,001	295,411
Приходи од активирања учинака и робе		470	560
Повећање вредности залиха		21,261	6
Смањење вредности залиха		-	(2,567)
Остали пословни приходи	6	4,194	4,777
		<u>373,926</u>	<u>298,187</u>
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ			
Набавна вредност продате робе		(389)	(433)
Трошкови материјала	7	(237,054)	(172,145)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	8	(44,418)	(39,692)
Трошкови амортизације и резервисања	9	(15,080)	(15,647)
Остали пословни расходи	10	(64,835)	(59,765)
		<u>(361,776)</u>	<u>(287,682)</u>
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК		<u>12,150</u>	<u>10,505</u>
Финансијски приходи	11	3,232	5,504
Финансијски расходи	12	(17,053)	(22,005)
Остали приходи	13	3,795	1,121
Остали расходи	14	(908)	(1,480)
		<u>(16,860)</u>	<u>(16,860)</u>
ДОБИТАК (ГУБИТАК) ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		<u>1,216</u>	<u>(6,355)</u>
ПОРЕЗ НА ДОБИТАК:			
- одложени порески приход периода	15	<u>125</u>	<u>21</u>
НЕТО ДОБИТАК / (ГУБИТАК)		<u><u>1,341</u></u>	<u><u>(6,334)</u></u>

Напомене на наредним странама
чине саставни део ових финансијских извештаја.

Ови финансијски извештаји су одобрени од стране руководства предузећа "Металац Бојлер" д.о.о., Горњи Милановац и предати Агенцији за привредне регистре на дан 25. фебруара 2011. године.

Потписано у име предузећа "Металац Бојлер" д.о.о., Горњи Милановац:

Горан Мијатовић
Директор

Милан Ђорђевић
Руководилац рачуноводства

БИЛАНС СТАЊА

На дан 31. децембра 2011. године
(У хиљадама динара)

	Напомена	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
АКТИВА			
Стална имовина			
Нематеријална улагања	16	25	10
Некретнине, постројења и опрема	16	70,547	73,302
		<u>70,572</u>	<u>73,312</u>
Обртна имовина			
Залихе	17	91,518	66,042
Потраживања	18	100,815	81,910
Потраживања за више плаћен порез на добитак		1	1
Краткорочни финансијски пласмани		-	5,275
Готовински еквиваленти и готовина	19	39,485	33,651
Порез на додатну вредност и активна временска разграничења	20	6,128	3,509
		<u>237,947</u>	<u>190,388</u>
Укупна актива		<u><u>308,519</u></u>	<u><u>263,700</u></u>
ПАСИВА			
Капитал			
Основни капитал	21	72,684	72,684
Акумулирани губитак		(42,041)	(43,383)
		<u>30,643</u>	<u>29,301</u>
Дугорочна резервисања и обавезе			
Дугорочна резервисања	22	11,012	11,496
Остале дугорочне обавезе	23	70,726	106,310
		<u>81,738</u>	<u>117,806</u>
Краткорочне обавезе			
Краткорочне финансијске обавезе		35,583	35,436
Обавезе из пословања	24	152,137	73,097
Остале краткорочне обавезе	25	4,820	5,125
Обавезе по основу пореза на додатну вредност и осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења		2,360	1,571
		<u>194,900</u>	<u>115,229</u>
Одложене пореске обавезе	15	1,238	1,364
Укупна пасива		<u><u>308,519</u></u>	<u><u>263,700</u></u>
Ванбилансна актива/пасива		<u><u>3,000</u></u>	<u><u>2,128</u></u>

Напомене на наредним странама
чине саставни део ових финансијских извештаја.

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2010. године
(У хиљадама динара)

	Основни капитал	Губитак до висине капитала	Укупно	Губитак изнад висине капитала
Стање 1. јануара 2010. године	43	(43)	-	(37,006)
Укупно повећање у текућој години	72,641	(37,006)	35,635	37,006
Губитак текуће године	-	(6,334)	(6,334)	-
Стање 31. децембар 2010. године	<u>72,684</u>	<u>(43,383)</u>	<u>29,301</u>	<u>-</u>
Стање 1. јануара 2010. године	72,684	(43,383)	29,301	-
Добитак текуће године	-	1,342	1,342	-
Стање 31. децембра 2011. године	<u>72,684</u>	<u>(42,041)</u>	<u>30,643</u>	<u>-</u>

Напомене на наредним странама
чине саставни део ових финансијских извештаја.

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2011. године
(У хиљадама динара)

	<u>2011.</u>	<u>2010.</u>
Токови готовине из пословних активности		
Продаја и примљени аванси	386,063	302,944
Остали приливи из редовног пословања	6,947	10,261
Исплате добављачима и дати аванси	(282,357)	(259,760)
Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	(43,587)	(39,220)
Плаћене камате	(15,672)	(20,204)
Плаћања по основу осталих јавних прихода	(7,844)	(11,428)
Нето прилив готовине из пословних активности	<u>43,550</u>	<u>(17,407)</u>
Токови готовине из активности инвестирања		
Примљене камате	1,171	831
Куповина нематеријалних улагања, некретнина и опреме	(8,358)	(6,316)
Остали финансијски пласмани нето прилив/(одлив)	5,275	(4,461)
Нето одлив готовине из активности инвестирања	<u>(1,912)</u>	<u>(9,946)</u>
Токови готовине из активности финансирања		
Увећање основног капитала	-	72,641
Дугорочни и краткорочни кредити (нето одлив)	(35,437)	(36,655)
Нето (одлив)/прилив готовине из активности финансирања	<u>(35,437)</u>	<u>35,986</u>
Нето прилив готовине	6,201	8,971
Готовина на почетку обрачунског периода	33,651	24,161
Позитивне (негативне) курсне разлике по основу прерачуна готовине	<u>(367)</u>	<u>519</u>
Готовина на крају обрачунског периода	<u>39,485</u>	<u>33,651</u>

Напомене на наредним странама
чине саставни део ових финансијских извештаја

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЕЛАТНОСТ

Металац Бојлер д.о.о, Горњи Милановац (у даљем тексту "Предузеће") је, као привредно друштво које послује у форми једночланог друштва са ограниченом одговорношћу, основано дана 28. октобра 2005. године. Предузеће је основано одлуком Управног одбора компаније Металац а.д., Горњи Милановац, са циљем стицања добити обављањем делатности производње електричних апарата за домаћинство.

Предузеће се у оквиру регистроване претежне делатности-производња електричних апарата за домаћинство, бави производњом више различитих модела и типова бојлера.

Седиште Предузећа је у Горњем Милановцу, улица Љубићка број 1. Матични број Предузећа је 20100249. Порески идентификациони број Предузећа (ПИБ) је 104139788.

На дан 31. децембра 2011. године Предузеће је имало 75 запослених радника (2010: 61 радника)

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја

На основу Закона о рачуноводству и ревизији ("Службени гласник РС" бр. 46 од 2. јуна 2006. године и бр. 111 од 29. децембра 2009. године), правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са законском и професионалном регулативом, која подразумева Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја ("Оквир"), Међународне рачуноводствене стандарде ("МРС"), односно Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ"), као и тумачења која су саставни део стандарда који су били на снази на дан 31. децембра 2002. године.

Измене МРС, као и нови МСФИ и одговарајућа тумачења, издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ("Одбор") и Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања ("Комитет"), у периоду од 31. децембра 2002. године до 1. јануара 2009. године, званично су усвојени Решењем Министра финансија Републике Србије ("Министарство") и објављени у Службеном гласнику РС бр. 77 на дан 25. октобра 2010. године.

Међутим, до датума састављања приложених финансијских извештаја, нису биле преведене све измене МРС/МСФИ и IFRIC тумачења која су била на снази за годишње периоде који почињу 1. јануара 2009. године. При том, приложени финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник РС" бр. 114/2006 до 3/2011) који преузима законом дефинисан потпун скуп финансијских извештаја који одступа од оног дефинисаног у МРС 1 "Приказивање финансијских извештаја", а уз то у појединим деловима одступа и од начина приказивања одређених билансних позиција предвиђених наведеним стандардом. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени, као и објављени стандарди и тумачења који још увек нису у примени, обелодањени су у напоменама 2.2 и 2.3.

Сходно наведеном, а имајући у виду потенцијално материјалне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МСФИ и МРС могу имати на реалност и објективност финансијских извештаја Друштва, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у сагласности са МСФИ и МРС.

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Друштво је у састављању ових финансијских извештаја примењивало рачуноводствене политике образложене у напомени 3.

Финансијски извештаји Друштва су исказани у хиљадама динара. Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.2. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени

На дан објављивања ових финансијских извештаја, доле наведени стандарди и измене стандарда су били издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, а следећа тумачења била су објављена од стране Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања, али нису званично усвојена у Републици Србији за годишње периоде који почињу на дан 1. јануара 2010. године:

- Измене МСФИ 7 “Финансијски инструменти: Обелодањивања” – Измене којима се побољшавају обелодањивања фер вредност и ризика ликвидности (ревидиран марта 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),
- Измене МСФИ 1 “Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања ” – Додатни изузеци за лица која први пут примењују МСФИ Измене које се односе на средства у индустрији нафте и гаса и утврђивање да ли уговори садрже лизинг (ревидиран јула 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године),
- Измене различитих стандарда и тумачења резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 16. априла 2009. године (МСФИ 5, МСФИ 8, МРС 1, МРС 7, МРС 17, МРС 36, МРС 39, IFRIC 16 првенствено са намером отклањања неусаглашености и појашњења формулација у тексту (измене стандарда ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године, а измена IFRIC на дан или након 1. јула 2009. године),
- Измене МРС 38 “Нематеријална имовина” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- Измене МСФИ 2 “Плаћања акцијама”: Измене као резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (ревидиран априла 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године) и измена која се односи на трансакције плаћања акцијама групе засноване на готовини (ревидиран јуна 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године);
- Измене IFRIC 9 “Поновна процена уграђених деривата” ступа на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009 и МРС 39 “Финансијски инструменти: Признавање и мерење” – Уграђени деривати (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 30. јуна 2009. године),
- IFRIC 18 “Пренос средстава са купаца” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године);
- „Свеобухватни оквир за финансијско извештавање 2010. године“ што представља измену „Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја“ (на снази од датума објављивања, односно од септембра 2010. године),
- Допуне МСФИ 1 “Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања ” – Ограничено изузеће од упоредних обелодањивања прописаних у оквиру МСФИ 7 код лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године),
- Допуне МРС 24 “Обелодањивања о повезаним лицима” – Поједностављени захтеви за обелодањивањем код лица под (значајном) контролом или утицајем владе и појашњење дефиниције повезаног лица (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године),

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.2. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени (наставак)

- Допуне МРС 32 “Финансијски инструменти: презентација” – Рачуноводствено обухватање пречег права на нове акције (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. фебруара 2010. године),
- Допуне различитих стандарда и тумачења „Побољшања МСФИ (2010)“ резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 6. маја 2010. године (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 7, МРС 1, МРС 27, МРС 34, IFRIC 13) првенствено са намером отклањања неслагања и појашњења формулација у тексту (већина допуна биће на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године),
- Допуне IFRIC 14 “МРС 19 - Ограничење дефинисаних примања, минимални захтеви за финансирањем и њихова интеракција” Преплаћени минимални захтеви за финансирањем (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године),
- IFRIC 19 “Намиривање финансијских обавеза инструментима капитала” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године).

2.3. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу

На дан издавања ових финансијских извештаја следећи стандарди, њихове допуне и тумачења били су објављени, али нису још увек ступили на снагу:

- МСФИ 9 “Финансијски инструменти” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2015. године),
- МСФИ 10 “Консолидовани финансијски извештаји” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године),
- МСФИ 11 “Заједнички аранжмани” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године),
- МСФИ 12 “Обелодањивање учешћа у другим правним лицима” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године),
- МСФИ 13 “Мерење фер вредности” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године),
- МРС 27 (ревидиран 2011. године) “Појединачни финансијски извештаји” - (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- МРС 28 (ревидиран 2011. године) “Улагања у придружена правна лица и заједничка улагања” - (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- Допуне МСФИ 1 “Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања” – Велика хиперинфлација и уклањање фиксних датума за лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2011. године),
- Допуне МСФИ 7 “Финансијски инструменти: Обелодањивања” – Пренос финансијских средстава (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2011. године),
- Допуне МСФИ 7 “Финансијски инструменти: обелодањивања” – Пребијање финансијских средстава и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануар 2013. године),

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.3. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу (наставак)

- Допуне МСФИ 9 “Финансијски инструменти” и МСФИ 7 “Финансијски инструменти: Обелодањивања” – Обавезно ступање на снагу и прелазна обелодањивања
- Допуне МРС 1 “Презентација финансијских извештаја” – Презентација ставки укупног осталог резултата (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2012. године)
- Допуне МРС 12 „Порези на добитак” – Одложени порез: повраћај средстава која су служила за обрачун пореза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2012. године),
- Допуне МРС 19 „Накнаде запосленима” – Унапређење рачуноводственог обухватања примања по престанку запослења (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године),
- Допуне МРС 32 “Финансијски инструменти: Презентација” – Пребијање финансијских средстава и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године),
- IFRIC 20 “Трошкови откривке у производној фази површинских рудника” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године).

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Приходи и расходи

Приходи од продаје признају се када су ризик и корист повезани са правом власништва преноси на купца, а то подразумева датум испоруке производа купцу. Приходи од услуга се признају када се услуга изврши.

Приходи се исказују по правичној вредности средстава која су примљена или ће бити примљена, у нето износу након умањења за дате попусте и порез на додату вредност.

Приходи и расходи од камата се књиже у корист, односно на терет обрачунског периода на који се односе.

Са датумом на који се књиже приходи такође се књиже и одговарајући расходи (принцип узрочности прихода и расхода).

Трошкови одржавања и оправки основних средстава се покривају из прихода обрачунског периода у коме настану.

3.2. Прерачунавање износа у страним средствима плаћања

Пословне промене настале у страним средствима плаћања прерачунате су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза, који је важио на дан пословне промене.

Средства и обавезе исказане у страним средствима плаћања на дан биланса стања, прерачунати су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза који је важио на тај дан.

Позитивне и негативне курсне разлике настале приликом пословних трансакција у страним средствима плаћања и приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у страним средствима плаћања књижене су у корист или на терет биланса успеха, као добици или губици по основу курсних разлика.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.3. Бенефиције за запослене

а) Порези и доприноси фондовима за социјалну сигурност запослених

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Предузеће је у обавези да плаћа порезе и доприносе пореским органима и државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују порезе и доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним законским прописима. Предузеће је, такође обавезно да од бруто зараде запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати фондовима. Порези и доприноси на терет послодавца и порези и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

б) Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда

Предузеће је, у складу са одредбама Закона о раду, у обавези да запосленом приликом одласка у пензију исплати отпремнину, у висини три просечне зараде у Републици Србији, утврђене према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику.

Запосленима за чијим је радом престала потреба, а којима није обезбеђено ни једно од права утврђених законом, послодавац ће исплатити отпремнину у висини збира трећине зараде запосленог за сваку навршену годину рада у првих 10 година проведених у радном односу и четвртине зараде запосленог за сваку наредну навршену годину рада у радном односу преко 10 година проведених у радном односу. Зарадом у смислу претходног става сматра се просечна зарада запосленог исплаћена за последња 3 месеца која претходе у месецу у којем се исплаћује отпремнина.

Тakoђе, на основу Колективног уговора, Предузеће је у обавези да исплати и јубиларне награде запосленима у зависности од дужине непрекидног рада у предузећу и то у висини од једне просечне зараде остварене у Предузећу у месецу који претходи месецу у којем се исплаћује јубиларна награда за 20 година непрекидног рада, а две тако обрачунате зараде за 30 година рада у Предузећу.

3.4. Резервисања

Резервисања се признају и врше када Предузеће има законску или уговорену обавезу као резултат прошлих догађаја и када је вероватно да ће одлив ресурса који стварају економске користи бити потребан када се измири обавеза и када се може поуздано проценити износ обавезе. Резервисања се формирају у износу који, по најбољој процени руководства на датум биланса стања, одговара издацима који ће настати да се такве обавезе измире.

3.5. Порези и доприноси

3.5.1. Порез на добитак

Текући порез на добитак

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит предузећа важећим у Републици Србији.

Порез на добитак у висини од 10% се плаћа на пореску основицу утврђену пореским билансом. Пореска основица приказана у пореском билансу укључује добит приказану у званичном билансу успеха и корекције дефинисане пореским прописима Републике Србије.

Закон о порезу на добит Републике Србије не предвиђа да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици који су исказани у пореским билансима до 2009 године и могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода у наредних десет година од дана остваривања права, а губици остварени и исказани у пореском билансу за 2010 годину и на даље могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од 5 година.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.5. Порези и доприноси (наставак)

3.5.2. Порези и доприноси који не зависе од резултата

Одложени порез на добитак

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основице средстава и обавеза у билансу стања и њихове књиговодствене вредности. Важеће пореске стопе на датум биланса стања се користе за утврђивање разграниченог износа пореза на добит. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пренетог губитка и пореских кредита на порески биланс, који се могу преносити, до степена до којег ће вероватно постојати опорезива добит од које се одложена пореска средства могу искористити.

Одложени порез се књижи на терет или у корист биланса успеха, осим када се односи на позиције које се књиже директно у корист или на терет капитала, и у том случају се одложени порез такође распоређује у оквиру капитала.

Порези и доприноси који не зависе од резултата укључују порез на имовину и друге порезе и доприносе који се плаћају према разним републичким и општинским прописима.

3.6. Некретнине, постројења и опрема

Почетно мерење опреме која испуњава услове за признавање средства, врши се по набавној вредности.

Набавну вредност чини вредност по фактури добављача, увећана за зависне трошкове набавке и трошкове довођења средства у стање функционалне приправности, умањена за било које трговинске попусте и рабате.

Накнадни издаци за опрему признају се као средство само када се тим издацима побољшава стање средства изнад његовог првобитно процењеног стандардног учинка. Сви остали накнадно настали издаци признају се као расход у периоду у којем су настали.

Опрема се након почетног признавања исказује се по набавној вредности умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитка због обезвређења.

Добици или губици који проистекну из расходовања или отуђења признају се као приход или расход у билансу успеха.

3.7. Амортизација

Амортизација опреме обрачунава се пропорционалним методом, током процењеног века корисне употребе. Корисни век употребе и стопе амортизације за главне групе средстава су следеће:

	<u>Корисни век у годинама</u>	<u>Стопа амортизације</u>
Опрема		
- Производна и преносна опрема и постројења	10	10,0%
- Транспортна средства	8	12,5%
- Канцеларијски намештај и пословни инвентар	7	14,3%
- Погонски и пословни инвентар, алати и уређаји	5	20,00%
- канцеларијска и рачунарска опрема	4	25,00%
- остала непоменута средства	6	16,7%

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.8. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања односе се на купљени software и исказују по набавној вредности умањеној за амортизацију. Нематеријална улагања се отписују пропорционалним методом на период од пет година.

3.9. Обезвређење имовине

На дан састављања финансијских извештаја врши се процењивање постојања било каквих индиција о умањењу вредности материјалне имовине и нематеријалних улагања. Уколико постоји индиција да, за наведену имовину постоји обезвређење, надокнадиви износ те имовине се процењује како би се утврдио износ обезвређења. Књиговодствена вредност се смањује на надокнадиву вредност, а разлика се признаје као трошак (губитак по основу обезвређења средстава) на терет биланса успеха у периоду у коме је обезвређење настало. Губитак по основу обезвређења се сторнира уколико су се околности које су утицале на умањење вредности промениле.

На дан 31. децембра 2010. године, на основу процене руководства Предузећа не постоје индиције да је вредност нематеријалних улагања и опреме обезвређена.

3.10. Залихе

Залихе материјала се евидентирају по планским ценама. На крају обрачунског периода врши се свођење планских на стварну цену алокацијом просечних одступања између трошкова реализованих производа и залиха на стању.

Вредност недовршене производње и готових производа укључују све директне трошкове производње као и одговарајући део трошкова погонске режије.

Залихе робе у магацину евидентирају се по набавним ценама. На крају обрачунског периода врши се свођење вредности залиха на набавну вредност алокацијом разлике у цени, израчунате на просечној основи, између набавне вредности продате робе и робе на стању на крају године.

Теређењем осталих расхода врши се исправка вредности залиха у случајевима када се оцени да је потребно свести њихову вредност на нето продајну вредност (укључујући залихе са успореним обртом, сувишне и застареле залихе). Оштећене залихе и залихе које по квалитету не одговарају стандардима се отписују.

3.11. Финансијски инструменти

Финансијска средства и финансијске обавезе се евидентирају у билансу стања Предузећа, од момента када се Предузеће уговорним одредбама везало за инструмент. Куповина или продаја финансијских средстава признаје се применом обрачуна на датум поравнања, односно датум када је средство испоручено другој страни.

Финансијска средства престају да се признају када Предузеће изгуби контролу над уговореним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмената реализована, истекла, напуштена или уступљена. Финансијска обавеза престаје да се признаје када је обавеза предвиђена уговором испуњена, отказана или истекла.

Потраживања од купаца, краткорочни пласмани и остала краткорочна потраживања

Потраживања од купаца, краткорочни пласмани и остала краткорочна потраживања исказују се по номиналној вредности, умањеној за исправке вредности извршене на основу *đđóííí ščóíáí ířđéřńčáíńńč íă ħńđříí đóęíáíăńńăř.*

Готовина и готовински еквиваленти

Под готовином и готовинским еквивалентима у финансијским извештајима Предузећа исказују се готовина у благајни и стања на текућим рачунима и остала новчана средства расположива до три месеца.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.11. Финансијски инструменти (наставак)

Финансијске обавезе

Инструменти финансијских обавеза су класификовани у складу са суштином уговорних одредби. Финансијске обавезе се исказују по номиналној вредности, увећаној за камате на основу закључених уговора.

Обавезе из пословања

Обавезе према добављачима и остале обавезе из пословања се процењују по њиховој номиналној вредности.

4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Предузећа коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентирани вредности средстава и обавеза као и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја.

4.1. Процена и претпоставке

У наставку су приказане кључне претпоставке везане за будућност и остали извори процењивања неизвесности на датум биланса стања које представљају значајан ризик, за материјалне корекције износа позиција биланса стања у следећој финансијској години.

4.2. Амортизација и стопа амортизације

Обрачун амортизације и стопе амортизације су засноване на пројектованом економском веку опреме и нематеријалних улагања. Једном годишње Предузеће процењује економски век на основу тренутних предвиђања.

4.3. Исправка вредности потраживања и краткорочних пласмана

Предузеће обрачунава обезвређење сумњивих потраживања од купаца и других дужника на основу процењених губитака који настају, ако дужници нису у могућности да изврше плаћања. У процени одговарајућег износа губитка од обезвређења за сумњива потраживања, Предузеће се ослања на старост потраживања, раније искуство са отписом, бонитет купаца и променама у условима плаћања. Ово захтева процене везане за будуће понашање купаца и тиме изазване будуће наплате. Међутим, значајан део потраживања Предузећа се односи на потраживања од зависних правних лица код којих је, на основу процена и досадашња искуства, óęóđřř řřăřřřřř řđľăľřřř řđňđřćčăřřř řđđřňčăř.

4.4. Фер вредност

Пословна политика Предузећа је да обелодани информације о правичној вредности aktive и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. У Републици Србији не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске aktive и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вредност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Руководство Предузећа врши процену ризика и, у случајевима када се оцени да вредност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку вредности. По мишљењу руководства Предузећа, износи у овим финансијским извештајима одражавају вредност која је, у датим околностима, најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
<i>Повезана правна лица</i>		
Приходи од продаје производа и услуга	41,582	59,380
Приходи од продаје у консигнацији	24,242	19,064
Приходи од продаје на иностраном тржишту	12,906	12,321
	<u>78,730</u>	<u>90,765</u>
<i>Домаће тржиште</i>		
Приходи од продаје производа	187,977	137,076
Приходи од продаје роба	-	423
	<u>187,993</u>	<u>137,499</u>
<i>Инострано тржиште</i>	81,294	67,147
	<u>348,001</u>	<u>295,411</u>

6. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Приходи од продаје отпада	3,882	2,458
Остали приходи	312	161
	<u>4,194</u>	<u>4,777</u>

7. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Трошкови основног материјала	216,903	155,677
Трошкови осталог материјала	4,177	3,613
Трошкови електричне енергије	12,108	9,402
Трошкови горива и енергије	3,866	3,453
	<u>237,054</u>	<u>172,145</u>

8. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Бруто зараде и накнаде запосленима	35,339	31,562
Доприноси на терет послодавца	6,542	5,850
Накнаде за превоз са посла на посао	1,587	1,406
Накнада трошкова запосленима на службеним путовањима	555	655
Стипендије	310	170
Остало	85	49
	<u>44,418</u>	<u>36,692</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

9. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ И РЕЗЕРВИСАЊА

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Трошкови амортизације	11,809	10,991
Трошкови резервисања за гарантни рок	3,245	4,479
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	26	177
	<u>15,080</u>	<u>15,647</u>

10. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Закуп грађевинских објеката и опреме	18,979	19,244
Трошкови услуга матичног предузећа	13,263	12,297
Транспортне услуге	11,019	8,083
Трошкови одржавања	4,365	4,906
Индиректни порези и доприноси	2,232	3,244
Премије осигурања	1,152	1,325
Еколошка такса	7,016	4,403
Трошкови реклама	949	918
Трошкови сајмова	408	226
Трошкови воде	187	256
Трошкови професионалних услуга	547	1,442
Трошкови репрезентације	657	807
Банкарске провизије	301	191
Провизије извозника	142	298
Чланарине	208	183
Остали пословни расходи	3,410	1,942
	<u>64,835</u>	<u>59,765</u>

11. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Приходи од камата	1,171	831
Позитивне курсне разлике	2,061	4,673
	<u>3,232</u>	<u>5,504</u>

12. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Расходи камата	14,728	21,459
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле	1	13
Негативне курсне разлике	2,324	533
	<u>17,053</u>	<u>22,005</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

13. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Приходи од смањења обавеза	2,569	-
Приходи од укидања дугорочних резервисања	813	1,031
Приход од усклађивања потраживања	240	90
Остали приходи	173	-
	<u>3,795</u>	<u>1,121</u>

14. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Донације	824	1,063
Обезвређење потраживања	41	417
Обезвређење вредности материјала	43	-
	<u>908</u>	<u>1,480</u>

15. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

а) Компоненте пореза на добитак

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Одложени порески приход (расходи) периода	125	21
	<u>125</u>	<u>21</u>

**б) Усаглашавање износа пореза на добитак у билансу успеха и
производа добити пре опорезивања и прописане пореске стопе**

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Нето добитак / (губитак) пре опорезивања	1,216	(6,355)
Порез на добитак обрачунат по стопи од 10%	122	(636)
Порески ефекти расхода који се не признају у пореском билансу	250	2,355
Неискоришћени порески губитак	-	(1,591)
Порески кредити по основу улагања у некретнине, постројења и опрему	(497)	(149)
	<u>(125)</u>	<u>(21)</u>

в) Одложене пореске обавезе

Одложене пореске обавезе исказане на дан 31. децембра 2011. године у износу од 1,238 (2010: 1,364) хиљада динара се односе на привремену разлику по којој се опрема признаје у пореском билансу и износа по којима су ова средства исказана у финансијским извештајима.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

16. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	У хиљадама динара			
	Опрема	Инвестиције у току	Укупно	Нематери- јална улагања
Набавна вредност				
Стање, 1. јануара 2010. године	89,267	-	89,267	41
Набавке у току године	-	6,875	6,875	-
Пренос са инвестиција у току	6,875	(6,875)	-	-
Стање, 31. децембра 2010. године	96,142	-	96,142	41
Набавке у току године	-	9,050	9,050	18
Пренос са инвестиција у току	9,050	(9,050)	-	-
Стање, 31. децембра 2011. године	105,193	-	105,193	59
Исправка вредности				
Стање, 1. јануара 2010. године	11,857	-	11,857	23
Амортизација	10,983	-	10,983	8
Стање, 31. децембра 2010. године	22,840	-	22,840	31
Амортизација	11,806	-	11,806	3
Стање, 31. децембра 2011. године	34,646	-	34,646	34
Садашња вредност:				
- 31. децембра 2010. године	73,302	-	73,302	10
- 31. децембра 2011. године	70,547	-	70,547	25

17. ЗАЛИХЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Материјал	26,565	22,467
Недовршена производња	8,696	4,920
Роба	18	18
Готови производи	56,045	38,560
	91,324	65,965
Дати аванси	194	77
	91,518	66,042

18. ПОТРАЖИВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
<i>Купци повезана правна лица</i>		
- у земљи	20,588	17,218
- за робу у консигнацији	7,424	5,918
- у иностранству	453	1,194
	27,965	24,330
<i>Купци у земљи</i>	39,762	29,501
<i>Купци у иностранству</i>	33,338	29,297
	74,641	58,798
Друга потраживања	438	169
Минус: Исправка вредности	(1,188)	(1,387)
	100,815	81,910

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

19. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Текући рачун		
- у динарима	1,564	1,817
- у иностраној валути	6,424	5,356
Благајна	105	103
Остала новчана средства	31,392	26,375
	<u>39,485</u>	<u>33,651</u>

Остала новчана средства, исказана на дан 31. децембар 2011. године, у износу од 31,392 хиљада динара представљају орочене депозите код Чачанске банке а.д., Чачак на период од три месеца.

20. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Потраживања за више плаћен порез на додату вредност	4,764	2,320
Активна временска разграничења	1,364	1,189
	<u>6,128</u>	<u>3,509</u>

21. ОСНОВНИ КАПИТАЛ

Основни капитал исказан, са стањем на дан 31. децембар 2011. године, у износу од 72,684 хиљаде динара представља оснивачки капитал предузећа Металац а.д., Горњи Милановац у висини од 100% удела.

22. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

Дугорочна резервисања исказана, на дан 31. децембар 2011. године, у износу од 11,012 хиљаде динара (31. децембра 2010. године: 11,496 хиљаде динара) се односе на резервисања за трошкове у гарантном року и резервисања по основу отпремнина за одлазак у пензију запослених.

Промене на дугорочним резервисањима у току 2010 и 2011. године су приказане у следећој табели:

	У хиљадама динара		
	Резервисања у гарантном року	Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	Укупно
Стање 1. јануара	8,431	1,852	10,283
Резервисања у току године	4,479	177	4,656
Укинута резервисања	(1,031)	-	(1,031)
Исплате у току године	(2,412)	-	(2,412)
	<u>9,467</u>	<u>2,029</u>	<u>11,496</u>
Резервисања у току године	3,245	26	3,272
Укинута резервисања	(813)	-	(813)
Исплате у току године	(2,942)	-	(2,942)
	<u>8,957</u>	<u>2,055</u>	<u>11,012</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

23. ОСТАЛЕ ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Дугорочни зајам од матичног предузећа	106,309	141,746
Текуће доспеће дугорочног зајма	(35,583)	(35,436)
	<u>70,726</u>	<u>106,310</u>

Дугорочни зајам од матичног предузећа исказан, са стањем на дан 31. децембар 2011. године, у износу од 106,309 хиљада динара представљају обавезе по основу одобреног зајма у току 2008. године за текуће финансирање производње бојлера. Иницијалним уговором и анексима зајам је одобрен на период до 25. новембра 2014. године.

Доспеће дугорочног зајма приказано је у табели која следи:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
- до 1 године	35,583	35,436
- од 1 до 2 године	35,363	35,583
- од 2 до 3 године	35,363	35,583
- од 3 до 4 године	-	35,144
	<u>106,309</u>	<u>141,746</u>

24. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
<i>Обавезе према добављачима:</i>		
- повезаним правним лицима	129,696	62,637
- у земљи	20,483	9,711
- у иностранству	1,958	749
	<u>152,137</u>	<u>73,097</u>

25. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Обавезе за зараде и накнаде зарада	2,421	2,072
Обавезе за порезе и доприносе на зараде и накнаде зарада	1,543	1,333
Обавезе за камате	645	1,591
Остале обавезе према запосленима	194	114
Остало	17	15
	<u>4,820</u>	<u>5,125</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

26. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ СТРАНАМА

Салда потраживања и обавеза произашла из трансакција обављених са повезаним странама у оквиру групе приказана су у наредној табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Потраживања		
<i>Потраживања од купаца:</i>		
- Металац Trade д.о.о., Горњи Милановац	14	37
- Металац Посуђе д.о.о., Горњи Милановац	425	248
- Металац инко д.о.о., Горњи Милановац	-	11
- Металац Маркет д.о.о., Горњи Милановац	18,453	10,807
- Металац Металургија а.д., Нови Сад	7,424	11,905
- Металац Пролетер а.д., Горњи Милановац	155	100
- Метрот д.о.о., Москва	1,040	-
- Метпор д.о.о., Београд	-	28
- Металац Маркет д.о.о., Подгорица	454	1,194
	<u>27,965</u>	<u>24,330</u>
Укупно потраживања	<u>27,965</u>	<u>24,330</u>
Обавезе:		
<i>Обавезе према добављачима:</i>		
- Металац Посуђе д.о.о., Горњи Милановац	68,094	38,356
- Металац Принт д.о.о., Горњи Милановац	2,684	1,724
- Металац а.д., Горњи Милановац	58,598	22,460
- Металац Пролетер а.д., Горњи Милановац	23	65
- Металац Маркет д.о.о., Горњи Милановац	289	32
- Металац Металургија а.д., Нови Сад	8	-
	<u>129,696</u>	<u>62,637</u>
<i>Обавезе за зајмове:</i>		
- Металац а.д., Горњи Милановац	106,309	141,746
<i>Обавезе за камате:</i>		
- Металац а.д., Горњи Милановац	645	1,591
Укупно обавезе	<u>236,650</u>	<u>205,974</u>
Обавезе, нето	<u>208,685</u>	<u>181,644</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

26. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ СТРАНАМА (наставак)

Преглед прихода и расхода остварених из трансакција са повезаним странама у оквиру групе приказан је у наредном прегледу:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Приходи		
<i>Приходи од продаје:</i>		
- Металац а.д., Горњи Милановац		561
- Металац Посуђе д.о.о., Горњи Милановац	960	25,252
- Металац Маркет д.о.о., Горњи Милановац	37,121	49,797
- Металац Металургија а.д., Нови Сад	26,906	522
- Металац Пролетер а.д., Горњи Милановац	738	-
- Металац Принт	9	6,850
- Метрот д.о.о., Москва	7,738	15
- Метпор д.о.о. Београд	-	91
- Металац Trade д.о.о., Горњи Милановац	75	4,471
- Металац Маркет д.о.о., Подгорица	5,183	88,559
	<u>78,730</u>	
<i>Приходи од услуга:</i>		
- Металац металургија а.д., Нови Сад	-	2,158
	<u>-</u>	
<i>Остали приходи:</i>		
- Метпор д.о.о., Београд	-	24
- Металац Trade д.о.о., Горњи Милановац	-	24
	<u>-</u>	<u>48</u>
Укупно приходи	<u>78,730</u>	<u>90,765</u>
Расходи		
<i>Трошкови набављеног материјала:</i>		
- Металац а.д., Горњи Милановац	16,022	13,078
- Металац Посуђе д.о.о., Горњи Милановац	107,120	73,054
- Металац Принт д.о.о., Горњи Милановац	7,592	5,468
- Металац Trade д.о.о., Горњи Милановац	1	2
- Металац Металургија а.д., Нови Сад	1,419	1,402
- Металац Маркет д.о.о., Горњи Милановац	109	2
- Металац Пролетер а.д., Горњи Милановац	406	343
	<u>132,669</u>	<u>93,349</u>
<i>Трошкови услуга:</i>		
- Металац а.д., Горњи Милановац	42,848	39,572
- Металац Инко д.о.о.	88	-
- Металац Пролетер а.д., Горњи Милановац	-	65
- Металац Металургија а.д., Нови Сад	50	42
- Металац Посуђе д.о.о., Горњи Милановац	3,451	3,652
- Металац Маркет д.о.о., Горњи Милановац	58	62
	<u>46,495</u>	<u>43,393</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

26. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ СТРАНАМА (наставак)

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
<i>Нематеријални трошкови</i>		
- Металац Пролетер а.д., Горњи Милановац	27	24
- Металац Маркет д.о.о	1	-
- Металац Trade д.о.о., Горњи Милановац	-	1
- Металац Посуђе д.о.о., Горњи Милановац	-	111
- Металац а.д., Горњи Милановац	3,689	5,935
	<u>3,717</u>	<u>6,071</u>
<i>Финансијски расходи</i>		
- Металац а.д., Горњи Милановац	14,712	21,454
	<u>14,712</u>	<u>21,454</u>
Укупно расходи	<u>197,593</u>	<u>164,267</u>
Расходи, нето	<u>(118,863)</u>	<u>(73,502)</u>

27. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА

Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Предузеће задржи способност да настави са својим пословањем у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала, а власницима обезбеди принос на капитал. Структура капитала Предузећа састоји се од дуговања, укључујући дугорочни зајам образложен у напомени 23, осталих обавеза, готовине и готовинских еквивалената. и капитала који се приписује власницима, а који укључује уделе, нераспоређени добитак и акумулирани губитак.

Лица која контролишу финансије на нивоу Предузећа испитују структуру капитала на годишњем нивоу.

Показатељи задужености Предузећа са стањем на крају године били су следећи:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Задуженост а)	106,309	141,746
Готовина и готовински еквиваленти	<u>39,485</u>	<u>33,651</u>
Нето задуженост	<u>66,824</u>	<u>108,095</u>
Капитал б)	<u>30,643</u>	<u>29,301</u>
Укупна задуженост	<u>2,18</u>	<u>3,69</u>

а) Задуженост се односи на дугорочне зајмове и текућа доспећа дугорочних зајмова

б) Капитал се односи на основни капитал умањен за акумулиране губитке

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

27. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима

Детаљи значајних рачуноводствених политика, као и критеријуми и основе за признавање прихода и расхода за све врсте финансијских средстава и обавеза обелодањени су у напомени 3 ових финансијских извештаја.

Категорије финансијских инструмената

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Финансијска средства		
Потраживања од купаца	100,378	81,741
Остала потраживања	438	5,275
Готовина и готовински еквиваленти	39,485	33,651
	140,301	120,677
Финансијске обавезе		
Дугорочни кредити	106,309	141,746
Обавезе према добављачима	152,137	73,097
Остале обавезе	645	1,591
	259,091	216,434

Основни финансијски инструменти Предузећа су готовина и готовински еквиваленти, потраживања, која настају директно из пословања предузећа, као и зајмови, обавезе према добављачима и остале обавезе чија је основна намена финансирање текућег пословања Предузећа. У нормалним условима пословања, Предузеће је изложено ниже наведеним ризицима.

Циљеви управљања финансијским ризицима

Финансијски ризици укључују тржишни ризик (девизни и каматни), кредитни ризик, и ризик ликвидности. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и превасходно се избегавају смањењем изложености Предузећа овим ризицима. Предузеће не користи никакве финансијске инструменте како би избегло утицај финансијских ризика на пословање из разлога што такви инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште таквих инструмената у Републици Србији.

Тржишни ризик

У свом пословању Предузеће је изложено финансијским ризицима од промена курсева страних валута и промена каматних стопа.

Изложеност тржишном ризику се сагледава преко анализе сензитивности. Није било значајнијих промена у изложености Предузећа тржишном ризику, нити у начину на који Предузеће управља или мери тај ризик.

Девизни ризик

Предузеће је изложено девизном ризику првенствено преко готовине и готовинских еквивалената, потраживања од купаца, краткорочних кредита и зајмова као и обавеза према добављачима који су деноминирани у иностраној валути. Предузеће не користи посебне финансијске инструменте као заштиту од ризика, обзиром да у Републици Србији такви инструменти нису уобичајени.

Стабилност економског окружења у којем Предузеће послује, у великој мери зависи од мера владе у привреди, укључујући и успостављање одговарајућег правног и законодавног оквира.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

27. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Тржишни ризик (наставак)

Девизни ризик (наставак)

Књиговодствена вредност монетарних средстава и обавеза исказаних у иностраној валути на датум извештавања у Предузећу биле су следеће:

	Средства	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
EUR	72,129	1,958
	<u>72,129</u>	<u>1,958</u>

Предузеће је осетљиво на промене девизног курса евра (EUR). Следећа табела представља детаљне анализе осетљивости Предузећа на пораст и смањење од 10% курса динара у односу на дату страну валуту. Стопа осетљивости од 10% се користи при интерном приказивању девизног ризика и представља процену руководства разумно очекиваних промена у курсевима страних валута. Анализа осетљивости укључује само не намирена потраживања и обавезе исказане у иностраној валути и усклађује њихово превођење на крају периода за промену од 10% у курсевима страних валута. Позитиван број из табеле указује на повећање резултата текућег периода у случајевима када Динар девалвира у односу на валуту о којој се ради. У случају када Динар апресира 10% у односу на дату страну валуту, утицај на резултат текућег периода био би супротан оном исказаном у претходном случају.

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
EUR	7,017	6,702
Добитак	<u>7,017</u>	<u>6,702</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

27. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Тржишни ризик (наставак)

Ризик од промене каматних стопа

Предузеће је изложено ризику од промене каматних стопа на средства и обавезе код којих је каматна стопа варијабилна. Овај ризик зависи од финансијског тржишта те Предузеће нема на располагању инструменте којим би ублажило његов утицај.

Књиговодствена вредност финансијских средстава и обавеза на крају посматраног периода дата је у следећем прегледу:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2010.	31. децембар 2010.
Финансијска средства		
<i>Некаматносна</i>		
Потраживања од купаца	100,378	81,741
Готовина и готовински еквиваленти	8,093	7,276
Остала потраживања	438	-
	<u>108,909</u>	<u>89,017</u>
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Краткорочни фин. пласмани	-	5,275
Орочена новчана средства	31,392	26,375
	<u>31,392</u>	<u>31,650</u>
	<u>140,301</u>	<u>120,667</u>
Финансијске обавезе		
<i>Некаматносне</i>		
Обавезе према добављачима	152,137	73,097
Остале обавезе	645	1,591
	<u>152,782</u>	<u>74,688</u>
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Дугорочни зајмови	106,309	141,746
	<u>106,309</u>	<u>141,746</u>
	<u>259,091</u>	<u>216,434</u>

Анализе осетљивости приказане у наредном тексту су успостављене на основу изложености променама каматних стопа за недеривативне инструменте на датум биланса стања. Имајући у виду да су исказане обавезе са варијабилном каматном стопом, анализа осетљивости има утицаја на промену резултата који се односи за годину која се завршава 31. децембра 2011. године, тако да промене каматних стопа 1% виша/нижа, може утицати на повећање односно смањење резултата за 1,063 хиљаде динара. Предузеће у 2010. години није било изложено промени резултата јер су обавезе биле исказане са фиксном каматном стопом.

Изложеност предузећа каматним стопама није повећана у току текућег периода највећим делом због номиналног смањења обавеза по основу дугорочних зајмова (напомена23)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

27. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Кредитни ризик

Управљање потраживањима од купаца

Предузеће је изложено кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Предузећу измире у потпуности и на време, што би имало за резултат финансијски губитак за Предузеће. Изложеност Предузећа овом ризику ограничена је на износ потраживања од купаца на дан биланса. Потраживања од купаца састоје се од великог броја комитената.

Најзначајнији купци представљени су у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Металац Маркет д.о.о. Горњи Милановац	18,453	10,807
Грађа Улцињ	4,264	4,104
Металац Металургија а.д. Горњи Милановац	7,424	11,905
Техноманија Београд	8,647	5,268
Арт Гњилане	7,420	3,132
Меркур д.о.о., Београд	5,801	5,899
Гама Бјељина	3,865	3,174
Остали	44,504	37,452
	<u>100,378</u>	<u>81,741</u>

Структура потраживања од купаца на дан 31. децембра 2011. године приказана је у табели која следи:

	У хиљадама динара		
	Бруто изложеност	Исправка вредности	Нето изложеност
Недоспела потраживања од купаца	47,685	-	47,685
Доспела, исправљена потраживања од купаца	1,188	(1,188)	-
Доспела, неисправљена потраживања од купаца	<u>52,692</u>	<u>-</u>	<u>52,693</u>
	<u>101,565</u>	<u>(1,188)</u>	<u>100,378</u>

Структура потраживања од купаца на дан 31. децембра 2010. године приказана је у табели која следи:

	У хиљадама динара		
	Бруто изложеност	Исправка вредности	Нето изложеност
Недоспела потраживања од купаца	41,674	-	41,674
Доспела, исправљена потраживања од купаца	1,387	(1,387)	-
Доспела, неисправљена потраживања од купаца	<u>40,067</u>	<u>-</u>	<u>40,067</u>
	<u>83,128</u>	<u>(1,387)</u>	<u>81,741</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

27. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Кредитни ризик (наставак)

Управљање потраживањима од купаца (наставак)

Недоспела потраживања од купаца

Недоспела потраживања исказана на дан 31. децембар 2011. године у износу од 41,685 хиљада динара (31. децембар 2010. године: 41,674 хиљада динара) највећим делом се односе на потраживања од купаца по основу продаје производа. Ова потраживања доспевају углавном у року од 90 дана након датума фактуре, у зависности од уговорених рокова плаћања. Просечно време наплате потраживања у 2011. године износи 95 дана (2010 године: 74 дана).

Доспела, исправљена потраживања од купаца

Предузеће је у претходним периодима обезвредило потраживања од купаца за доспела потраживања у износу од 1,188 хиљаду динара (2010. године: 1,387 хиљада динара), за која је Предузеће утврдило да је дошло до промене у кредитној способности комитената и да потраживања у наведеним износима неће бити наплаћена.

Доспела, неисправљена потраживања од купаца

Предузеће није обезвредило доспела потраживања исказана на дан 31. децембар 2011. године у износу од 52,693 хиљаде динара (31. децембар 2010. године: 40,067 хиљада динара) обзиром да није утврђена промена у кредитној способности, тако да руководство Предузећа сматра да ће укупна садашња вредност ових потраживања бити наплаћена.

Старосна структура доспелих, неисправљених потраживања представљена је у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Мање од 30 дана	25,602	20,004
31 - 90 дана	17,943	10,300
91 - 180 дана	9,148	669
181 - 365 дана	-	7,329
Преко 365 дана	-	1,765
	52,693	40,067

Управљање обавезама према добављачима

Обавезе према добављачима на дан 31. децембар 2011. године исказане су у износу од 152,137 хиљаде динара (31. децембра 2010. године: 73,097 хиљаде динара) при чему се највећи део, у износу од 132,234 хиљада динара (2010: 62,637 хиљада динара) односи на обавезе према повезаним лицима. Добављачи не зарачунавају затезну камату на доспеле обавезе, при чему Предузеће доспеле обавезе према добављачима, сагласно политици управљања финансијским ризицима, измирују у уговореном року. Просечно време измирења обавеза према добављачима у току 2011. године износи 109 дана (у току 2010 године 102 дана).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

27. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Ризик ликвидности (наставак)

Управљање обавезама према добављачима (наставак)

Коначна одговорност за управљање ризиком ликвидности је на руководству Предузећа који су успоставили одговарајући систем управљања за потребе краткорочног, средњорочног и дугорочног финансирања Предузећа као и управљањем ликвидношћу. Предузеће управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве континуираним праћењем планираног и стварног новчаног тока, као и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

Табеле ризика ликвидности и кредитног ризика

Следеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспећа финансијских средстава. Приказани износи засновани су на недисконтваним токовима готовине насталим на основу финансијских средстава на основу најранијег датума на који ће Предузеће бити у могућности да потраживања наплати.

Доспећа финансијских средстава

	У хиљадама динара 31. децембар 2011.					
	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	86,049	22,860	-	-	-	108,909
Фиксна каматна стопа	-	-	31,392	-	-	31,392
	<u>86,049</u>	<u>22,860</u>	<u>31,392</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>140,301</u>

	У хиљадама динара 31. децембар 2010.					
	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	69,192	19,825	-	-	-	89,017
Фиксна каматна стопа	-	26,375	5,275	-	-	31,650
	<u>69,192</u>	<u>46,200</u>	<u>5,275</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>120,667</u>

Следеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспећа обавеза Предузећа. Приказани износи засновани су на недисконтваним токовима готовине насталих на основу финансијских обавеза на основу најранијег датума на који ће Предузеће бити обавезно да такве обавезе намири.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

27. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Ризик ликвидности

Табеле ризика ликвидности и кредитног ризика

Доспећа финансијских обавеза

У хиљадама динара
31. децембар 2011.

	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	115,547	37,235	-	-	-	152,782
Варијабилна каматна стопа						
- Главница	3,435	3,944	28,205	70,275	-	106,309
- камата	849	1,019	7,677	9,161	-	18,706
	<u>4,284</u>	<u>4,963</u>	<u>35,882</u>	<u>79,886</u>	-	<u>176,885</u>
	<u>119,831</u>	<u>42,198</u>	<u>35,882</u>	<u>79,886</u>	-	<u>277,797</u>

У хиљадама динара
31. децембар 2010.

	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	47,503	27,185	-	-	-	74,688
Варијабилна каматна стопа						
- Главница	7,179	28,257	106,310	-	-	141,746
- камата		2,957	12,765	19,417	-	35,139
	<u>7,179</u>	<u>31,214</u>	<u>119,075</u>	<u>19,417</u>	-	<u>176,885</u>
	<u>54,682</u>	<u>58,399</u>	<u>119,075</u>	<u>19,417</u>	-	<u>251,573</u>

Фер вредност финансијских инструмената

Следећа табела представља садашњу вредност финансијских средстава и финансијских обавеза и њихову фер вредност на дан 31. децембар 2011. године и 31. децембра 2010. године.

	31. децембар 2011.		У хиљадама динара 31. децембар 2010.	
	Књиговодствена вредност	Фер вредност	Књиговодствена вредност	Фер вредност
Финансијска средства				
Потраживања од купаца	100,378	100,378	81,741	81,741
Остала потраживања	438	438	5,275	5,275
Готовина и готовински еквиваленти	39,485	39,485	33,651	33,651
	<u>140,301</u>	<u>140,301</u>	<u>120,667</u>	<u>120,667</u>
Финансијске обавезе				
Дугорочни зајмови	106,309	106,309	141,746	141,746
Обавезе према добављачима	152,137	152,137	73,097	73,097
Остале обавезе	645	645	1,591	1,591
	<u>259,091</u>	<u>259,091</u>	<u>216,434</u>	<u>216,434</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

27. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Фер вредност финансијских инструмената (наставак)

Претпоставке за процену тренутне фер вредности финансијских инструмената

Обзиром на чињеницу да не постоји довољно тржишно искуство, стабилност и ликвидност у куповини и продаји финансијских средстава и обавеза, као и обзиром на чињеницу да не постоје доступне тржишне информације које би се могле користити за потребе обелодањивања фер вредности финансијских средстава и обавеза, коришћен је метод дисконтовања новчаних токова. При коришћењу ове методе вредновања, користе се каматне стопе за финансијске инструменте са сличним карактеристикама, са циљем да се добије релевантна процена тржишне вредности финансијских инструмената на дан биланса.

29. ПОСТОЈЕЋА ЕКОНОМСКА СИТУАЦИЈА И ЊЕН УТИЦАЈ НА ПРЕДУЗЕЋЕ

Пословање Друштва је под утицајем финансијске кризе и погоршаних привредних услова. У 2012. години се очекује додатно погоршање услова у привреди. Због садашње кризе на глобалном тржишту и њеног утицаја на српско тржиште, за очекивати је да ће Предузеће пословати у отежаним и неизвесним привредним околностима. Утицај кризе на пословање Предузећа тренутно није могуће у потпуности предвидети, те је стога присутан елемент опште неизвесности.

Финансијска криза, која се наставља, до сада је ограничено утицала на финансијски положај и успешност пословања Предузећа. Током пословне 2011. године Предузеће није имало проблема у одржавању ликвидности.

Међутим, погоршање пословне ситуације у земљи ће вероватно утицати на положај одређених грана делатности као и на способност неких клијената да сервисирају своје обавезе, што може утицати на исправке вредности и резервисања по основу потенцијалних губитака Предузећа у 2012. години, као и на друга подручја у којима се од руководства Предузећа очекује да даје процене, те се стварни износи по том основу могу разликовати од процењених.

29. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Предузећа могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Предузећу може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала.

30. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у динаре, за поједине главне валуте су били следећи:

	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
USD	80,8662	79.2802
EUR	104,6409	105.4982
GBP	124,6022	122.4161